

HR Index: 120-617553
Beograd, 16.12.2015

PROJEKAT
A 525/11
18.09.2015

PROJEKAT
18.09.2015

ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА

ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗА ПЕРИОД ОД 2016. – 2022. ГОДИНЕ

**ЗАМЕНИК РЕПУБЛИЧКОГ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА
БОРЂЕ ОСТОЈИЋ**

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	
а) НАДЛЕЖНОСТ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ.....	
б) ПРАВНИ ОКВИР.....	
2. ПЛАН И ПРОГРАМ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ	
а) ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ У ПРОЦЕСУИРАЊУ РАТНИХ ЗЛОЧИНА.....	
б) САРАДЊА СА ТУЖИЛАШТВИМА У РЕГИОНУ, МЕЂУНАРОДНИМ КРИВИЧНИМ СУДОМ ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ И ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.....	
в) УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ СА ТУЖИЛАШТВИМА У РЕГИОНУ КРОЗ ПОБОЉШАЊЕ НОРМАТИВНОГ ОКВИРА И УСПОСТАВЉАЊА ПРИОРИТЕТА САРАДЊЕ.....	
г) ЗАШТИТА СВЕДОКА И ЖРТАВА.....	
д) ПРОЦЕСНА ЗАШТИТА.....	
ђ) МЕРЕ ВАНПРОЦЕСНЕ ЗАШТИТЕ СВЕДОКА.....	
е) ПОДРШКА ЖРТВАМА И СВЕДОЦИМА.....	
ж) ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ У ЈАВНОСТИ.....	
з) МАТЕРИЈАЛНО ФИНАСИЈСКИ И КАДРОВСКИ ПЛАН.....	
3. ЗАКЉУЧАК.....	

1. УВОД

Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије основано је 1. јула 2003 године усвајањем Закона о организацији надлежности државних органа у поступку против учинилаца ратних злочина.

Тужилаштво за ратне злочине представља једину институцију која пружа системску заштиту жртвама и породицама жртава ратних злочина почињених на територији бивше Југославије.

а) НАДЛЕЖНОСТ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

Тужилаштво за ратне злочине је надлежно за процесуирање кривичних дела одређених у глави 34 Кривичног закона и то за кривична дела од члана 370-386 КЗ-а, као и кривична дела тешког кршења међународног хуманитарног права, извршених на територији бивше Југославије од 01.јануара 1991 године, а која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију.

Законом о изменама и допунама Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, који је објављен у Службеном Гласнику Републике Србије бр.101/07, од 06.11.2007. године, надлежност Тужилаштва за ратне злочине проширена је и за кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333 КЗ-а ако је исто извршено у вези са кривичним делима која су наведена у претходном ставу.

б) ПРАВНИ ОКВИР

Правни оквир у области гоњења и кажњавања окривљених за ратне злочине у Републици Србији обухвата:

Кривични законик („Службени гласник РС“, број 121/12) ; Законик о кривичном поступку из 2011 године („Службени гласник РС“, број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14); Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Службени гласник РС“, број 20/09); Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“, број 67/03, 104/09); Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 85/05);

Закон о сарадњи са Хашким трибуналом („Службени гласник СРЈ „, број 18/02 и „Службени гласник СЦГ“ , 16/03); Меморандуми и протоколи о сарадњи закључени директно између Тужилаштва за ратне злочине Србије са земљама у региону и страним правосудним институцијама у циљу непосредне сарадње и ефикасније размене информација о ратним злочинима и починиоцима.

Надлежност за ратне злочине у Србији:

- 1) Кривична дела из чланова 370 до 386 Кривичног законика;
- 2) Тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1. јануара 1991 у складу са Статутом Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију;
- 3) Кривично дело из чл.333. Кривичног законика-помоћ учиниоцу после извршења кривичног дела, ако је извршено у вези са кривичним делима из тачке 1) и 2) овог члана.

Став Владе Републике Србије је да сваки ратни злочин мора бити истражен и кажњен у складу са важећим домаћим и међународним правилима, без обзира на националну или верску припадност или неко друго лично својство жртве или починиоца.

Сви осумњичени за ратне злочине, било као непосредни починиоци, наредбодавци или особе које за те злочине одговарају на основу командне одговорности морају бити изведени пред лице правде, у складу са домаћим законима и међународним правом.

Утврђивања индивидуалне кривичне одговорности за ратне злочине извршене током 1990 тих година неопходан је предуслов владавине права, јачања кредибилитета институције, а посебно правосудних органа Републике Србије.

У светлу чврстог опредељења Републике Србије да постане чланица Европске Уније, процесуирање појединаца одговорних за најтежа кршења људских права представља снажан израз афирмације основних принципа на којима ЕУ почива, принципа владавине права, поштовања људских права и слобода.

Гоњење ратних злочина представља најважнији корак у изградњи добросуседских односа, помирења међу народима и мира у региону бивше Југославије.

Након усвајања Резолуције 1503 УН 2003 године, којим је најављен крај мандата Међународног кривичног суда за бившу Југославију, државе наследнице бивше Југославије су позване да ојачају домаће капацитете за процесуирање ратних злочина. Република Србија је у горе поменутом правном оквиру за рад Тужилаштва за ратне злочине створила важне услове за процесуирање ратних злочина.

2. ПЛАН И ПРОГРАМ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

а) ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ У ПРОЦЕСУИРАЊУ РАТНИХ ЗЛОЧИНА

Ради повећања ефикасности у раду Тужилаштва за ратне злочине мора се јасније конципирати стратегија рада овог Тужилаштва ради ефикаснијег деловања у процесуирању ратних злочина. Тужилаштво за ратне злочине и Служба за откривање ратних злочина надлежна за откривање и гоњење починилаца ратних злочина, немају довољне материјалне и људске ресурсе за рад на већем броју предмета, као ни на сложенијим предметима, па би се у овом сегменту, у наредном периоду можда највећа пажња требала усмерити на повећање капацитета Тужилаштва за ратне злочине како у кадровском тако и у материјалном смислу.

Надаље, околност да је документацију Међународни кривичи суд за бившу Југославију, током свог вишегодошњег рада, прикупио, за процесуирање ратних злочина, представља један од најважнијих подстицаја за прикупљање доказа у предметима Републичког Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије, те би у наредном периоду, периоду на који се овај програм односи, требало посветити нарочито пажњу дубљој и свестранијој комуникацији, сарадњи са Тужилашвом за ратне злочине са Међународним кривичним судом за бившу Југославију.

У припреми овог програма анализирајући рад тужилаштва надлежних за процесуирање ратних злочина у региону бивше Југославије потребно је израдити стратешка документа којима би се исказала опредељеност за решавање приоритетних, најсложенијих предмета, предвиђајући јасне критеријуме по којима ће се такви предмети идентификовати, акциони план за поступање у тим предметима, људске и материјалне ресурсе итд.

Израда таквих стратешких докумената вишеструко је значајна за будући рад Тужилаштва за ратне злочине и ефикасно процесуирање ратних злочина у Србији.

Пре свега, Стратегија Тужилаштва за ратне злочине за поступање у предметима ратних злочина ће успоставити циљеве и рокове за поступање у нерешеним предметима као и у предметима које ће Тужилаштво за ратне злочине тек примити у рад.

Стратегија Тужилаштва за ратне злочине ће увести транспарентност у рад Тужилаштва за ратне злочине и допринети јачању кредибилитета ове институције у јавности.

Прво што се мора урадити пре израде Стратегије је да се утврди тачан број, односно природа нерешених предмета ратних злочина који се налазе у Тужилаштву за ратне злочине. Такође, неопходно је утврдити тачан број предмета ратних злочина који се још увек воде пред судовима опште надлежности и иницирати њихово преношење у надлежност Тужилаштва за ратне злочине, због недовољних капацитета судова и тужилаштва опште надлежности да процесуирају предмете ратних злочина.

Надаље неопходно је спровести стручне консултације Тужилаштва за ратне злочине, са представницима Републичког јавног тужилаштва, судијама Одељења Вишег Апелационог суда, представницима Међународног кривичног суда за бившу Југославију, тужиоцима из региона, правним експертима, те организацијама које прате рад тужилаштва за ратне злочине и суда, ради што прецизнијег и ефикаснијег сачињавања ових стратешких докумената.

Да би се успешно реализовала оваква стратегија неопходно је ојачати капацитете Тужилаштва за ратне злочине јер тренутно нема одговарајућих капацитета за ефикасно спровођење већег броја истрага, као ни истрага о

комплекснијим предметима које би резултирале кредибилним оптужницама. Финасијска средства којима располажу нису довољна ни за спровођење неких од њихових основних надлежности.

Тако Тужилаштво за ратне злочине није добило ни минимално повећање буџета након што је изменама ЗКП постало надлежно за спровођење истраге. У погледу људских ресурса, сматрам да је потребно повећати број запослених и присуство континуиране едукације.

У том циљу неопходно је формирати радну групу сачињену од представника Републичког јавног тужилаштва и Тужилаштва за ратне злочине затим експерата одговарајућег профила, која ће сачинити анализу потреба Тужилаштва за ратне злочине у односу на циљеве и рокове одређене стартешким документима и утврдити потребе у погледу финансијских средстава, техничке опреме, броја запослених и сарадника, делокруг њихових послова, врсту и ниво обучености, услове и форму ангажовања експерата идређених профила неопходних за спровођење истраге у комплексним предметима, итд.

Неопходно би било да МУП формира сличну радну групу сачињену од представника Службе за откривање ратних злочина и Тужилаштва за ратне злочине, Управе за заједничке послове МУП-а и експерата одговарајућег профила која ће сачинити анализу потреба Службе за откривање ратних злочина (буџет, опрема, људски ресурси, потребе за обуком) у односу на циљеве и рокове одређене Стратегијом Тужилаштва за ратне злочине, у складу са чијом проценом Министарство унутрашњих послова мора изменити Правилник, о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у, којим би се увели посебни критеријуми за запослене у овој служби, којим критеријумима би се обезбедила непристрасност запослених у овој служби, затим увела обавезна специјалистичка обука за припаднике ове службе, нарочито из области методологије истраге ратног злочина и упознавања са међународним хуманитарним правом.

б) САРАДЊА СА ТУЖИЛАШТВИМА У РЕГИОНУ, МЕЂУНАРОДНИМ
КРИВИЧНИМ СУДОМ ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ И ДРУГИМ
ИНСТИТУЦИЈАМА

Оружани сукоби у бившој Југославији и њихове последице имали су регионални, односно прекогранични карактер. Током трајања сукоба државне границе биле су порозне. Оружане формације под контролом једне државе прелазиле су на територије других држава и вршиле операције у којима су често чињени масовни злочини.

Цивили, међу којима и породице жртава и преживели злочина, били су подвргнути систематском принудном расељавању и депортацијама.

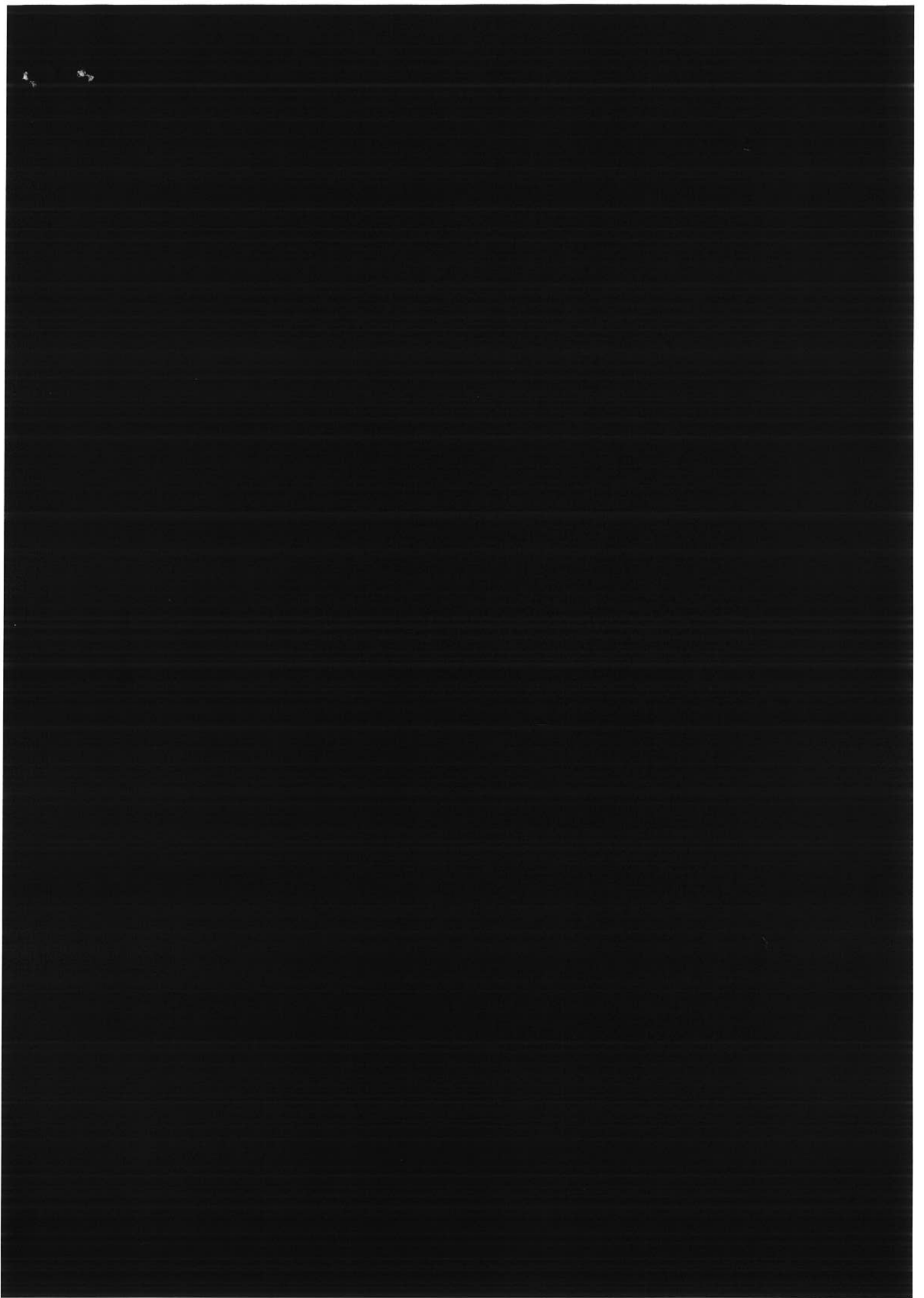
По окончању непријатељстава, значајан број расељених особа се није вратио у своја предратна пребивалишта. Олакшани услови и процедуре добијања држављанства у неким државама наследницама бивше Југославије омогућили су да велики број особа има више од једног држављанства ових држава.

Све ове околности, уз чињеницу да земље наследнице бивше Југославије забрањују екстрадицију својих држављана другим државама, чине да је процесуирање ратних злочина почињених у бившој Југославији незамисливо без сарадње надлежних институција у регији бивше Југославије.

Тужилаштво за ратне злочине је 2005. године потписало споразуме о сарадњи са ДОРХ-ом и Државним тужитељством Босне и Херцеговине, чиме је омогућена директна сарадња и комуникација надлежних тужилаштва.

Сарадња Тужилаштва за ратне злочине са Тужилаштом Републике Црне Горе успостављена је потписивањем споразума о сарадњи 2007. године. Прикупљање доказа на Косову Тужилаштво за ратне злочине врши самостално посредством мисије ЕУЛЕКС, на основу споразума о сарадњи МУП-а и ЕУЛЕКС-а.

Тужилаштво за ратне злочине у овом тренутку нема директну сарадњу са косовским тужиоцима.

У том смислу, неопходно је отклонити све препреке за добијање релевантне документације и оснажити интерне капацитете Тужилаштво за ратне злочине за претраживање те документације. Посебно је важно адресирати питање будућности нејавне базе података Тужилаштва Међународни кривичи суд за бившу Југославију, о којој Савет безбедности још није донео одлуку. За истраге ратних злочина од велике вредности су и архиве институција као што су Министарство унутрашњих послова, Министарство одбране, Војни архив, Војно-безбедносна агенција, Безбедносно - информативна агенција, судови опште надлежности и др.

Међутим, неке од ових институција одбиле су да доставе Тужилаштву за ратне злочине документацију која се налази у њиховом поседу, са образложењем да је документација уништена или да не постоји, супротно обавези свих државних органа према Закону о процесуирању ратних злочина да на захтев Тужилаштва за ратне злочине доставе сваки доказ који поседују. Додатни проблем представља правни режим који регулише поверљивост документације, односно дискреционо право одређених институција да документацију важну за утврђивање кривичне одговорности за ратне злочине учине недоступним јавности.

в) УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ СА ТУЖИЛАШТВИМА У РЕГИОНУ КРОЗ ПОБОЉШАЊЕ НОРМАТИВНОГ ОКВИРА И УСПОСТАВЉАЊЕ ПРИОРИТЕТА САРАДЊЕ

У том смислу потребно је иницирати измену постојећих споразума о сарадњи са Босном и Херцеговином, Хрватском и Црном Гором којима ће се предвидети формирање заједничких истражних тимова у предметима са прекограничним карактером, одржавање периодичних састанака истражних тимова, утврђивање обавезе обавештавања друге стране о покренутим поступцима против држављана те стране (са Хрватском и Црном Гором), јер са Босном и Херцеговином таква обавеза већ постоји, утврђивање листе приоритетних предмета за сарадњу (са Хрватском и Црном Гором).

Министарство правде Републике Србије требало би да иницира потписивање Споразума између Тужилаштва за ратне злочине и Мисије ЕУЛЕКСА, који ће успоставити оквире сарадње Тужилаштом за ратне злочине са Државним тужилаштом Косова о размени доказа и сарадњи у процесуирању ратних злочина.

Ради унапређења сарадње са међународним кривичним судом за бившу Југославију Тужилаштво за ратне злочине би требало да иницира консултације са представницима Међународног кривичног суда за бившу Југославију и тужилаштва у региону у вези са несметаним прибављањем документације, и несметаним коришћењем базе података Тужилаштва Међународног кривичног суда за бившу Југославију у будућности, као и да иницира обуку тужилаца у употреби и претрази базе података.

Г) ЗАШТИТА СВЕДОКА И ЖРТАВА

Гоњење ратних злочина изузетно је специфично због великог протекла времена од извршења ових кривичних дела, недоступности сведока, који се често налазе на територији других држава, потребе заштите и подршке сведоцима, оштећеним лицима, жртвама.

Сведоци представљају најважније и најчешће кориштено доказно средство у предметима ратних злочина. У циљу ефикасног вођења предмета, неопходно је осигурати да сведоци у истрази и на главном претресу дају исказе без страха, претњи или других форми притиска. Делотворност механизма заштите сведока значајно утиче и на одлуку лица која имају сазнања о почињеним злочинима о томе да ли ће учествовати у кривичним поступцима против починилаца ратних злочина.

У досадашњој пракси процесурања ратних злочина у Србији систем заштите сведока ратних злочина није био ефикасан јер се поједини механизми процесне заштите нису примењивали када је за то било потребе, док се ванпроцесна заштита сведока (бивших и активних припадника оружаних формација Републике Србије) показала неуспешном.

д) ПРОЦЕСНА ЗАШТИТА

Правни оквир система процесне заштите сведока у предметима ратних злочина регулисан је Закоником о кривичном поступку (ЗКП). Мере процесне заштите примењују се у истрази приликом предузимања истражних радњи, као и на главном претресу. На главном претресу њих примењује суд, а током истраге тужилац.

Процесна заштита сведока обухвата: мере којима се штити интегритет сведока, мере заштите посебно осетљивих сведока и мере заштите сведока који су због давања исказа изложени опасности по живот, здравље, слободу или имовину.

У предметима за ратне злочине у Србији забележени су примери вређања сведока који дају исказе на главном претресу од стране одбране и оптужених, који нису санкционисани од стране суда или нису санкционисани адекватно (изрицањем неформалних опомена а не санкција прописаних ЗКП-ом).

Недовољна заштита сведока током давања исказа узрокује психолошке трауме, а код сведока оштећених (жртава) и секундарну виктимизацију.

Посебан изазов представља заштита жртава сексуалног злостављања током испитивања на главном претресу. Највећи проблеми у овој области, поред чињенице да позитивно-правни прописи, супротно међународним стандардима, не садрже посебне мере заштите жртава сексуалног насиља, је што правосудне институције не користе доследно постојеће законске механизме.

ђ) МЕРЕ ВАНПРОЦЕСНЕ ЗАШТИТЕ СВЕДОКА

Мере ванпроцесне заштите примењују се према сведоцима који су због давања свог исказа изложени претњама по живот, здравље и имовину – они лично или њихове породице. Ванпроцесна заштита сведока остварује се применом редовних институционалних механизма заштите основних људских права и слобода (ванпроцесна заштита у ужем смислу) и кроз посебан програм заштите учесника у кривичном поступку (Програм заштите).

Законски оквир ванпроцесне заштите чине ЗКП и Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку

Ради успостављања поузданог, функционалног и кредибилног Програма заштите сведока потребно је успоставити механизам за спровођење истраге и притужбама лица под заштитом, који ће спроводити тело састављено од представника Јединице Тужилаштва за ратне злочине.

Надаље потребно је прецизирати садржину и поступак извршавања обавезе Јединице за заштиту према лицима у Програму заштиту у погледу социјалне, економске, правне и психолошке помоћи прописане Законом о програму заштите учесника у кривичном поступку, те успоставити механизам контроле испуњавања тих обавеза.

Такође је неопходно успоставити формалну подређеност начелника Јединице за заштиту Тужиоцу за ратне злочине, путем обавезујућег мишљења Тужиоца приликом именовања начелника ове јединице и улоге Тужиоца у каријерном напредовању њених припадника.

е) ПОДРШКА ЖРТВАМА И СВЕДОЦИМА

Основни циљ мера подршке сведоцима -жртвама и сведоцима током кривичног поступка је њихова заштита од (ре)трауматизације и (секундарне) виктимизације. На ширем плану, мере подршке жртвама и сведоцима су важан елемент институционалне подршке суђењима за ратне злочине и порука широј заједници да је учешће у поступцима за ратне злочине интерес и одговорност целог друштва.

У области пружања подршке жртвама успостављени су јасни међународни стандарди који прописују обавезе институција према жртвама кривичних дела пре, током и након кривичних поступака. Најважнији документ представља Директива 2012/29/ЕУ Европског парламента и Савета о успостављању минималних стандарда права, подршке и заштите жртва кривичних дела.

Према директиви и другим међународним стандардима, између осталог, мере подршке жртвама морају бити примењене у најранијој фази кривичног поступка, и на основу процене индивидуалних потреба појединца којем су намењене. Институције и други актери који долазе у додир са жртвама морају бити едуковани за рад са њима.

Мере подршке жртвама које у Србији примењују институције у предметима ратних злочина нису у складу са међународним стандардима.

Међу бројним недостацима издвајају се: недостатак система информисања жртава о току процеса, непостојање психолошке подршке пре, током и након суђења, слаби капацитети и уска надлежност Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећеним Одељења Вишег суда (Служба). Подршка сведоцима и жртвама у предметима ратних злочина пред Одељењем Вишег суда коју пружа Служба укључује две врсте мера - логистичку помоћ у организацији пута и емотивну подршку пре, током и непосредно након суђења.

Друге објективне потребе и права жртава и сведока гарантована међународним стандардима нису адресиране. Осим тога, процедуре у вези са позивањем и организацијом доласка сведока и жртава из региона имају своје суштинске и формалне недоречености.

Тако, у погледу жртава и сведока са Косова и из Босне и Херцеговине, Служба нема никакву комуникацију са њима пре њиховог доласка у суд што, између осталог, отежава успостављање односа поверења између представника Службе и жртве/сведока, неопходног за пружање емотивне подршке током суђења.

Комуникација са жртвама и сведоцима из Хрватске обавља се захваљујући добрим колегијалним односима са Одјелом за подршку жртвама и сведоцима при Министарству правде Републике Хрватске, али без формалног протокола сарадње ове две службе. Такође, с обзиром да је Служба сервис Одељења Вишег суда, увођењем новог концепта кривичног поступка (јануар 2012), у којем је истрага пренета у надлежност Тужилаштва за ратне злочине, подршка жртвама и сведоцима у фази истраге формално је изузета из надлежности Службе.

Сада у истрази поједине мере подршке пружају запослени у Тужилаштву за ратне злочине и Служба, али уз одобрење председника Вишег суда у Београду.

У циљу остварења боље подршке жртвама и сведоцима Тужилаштво за ратне злочине би требало да у сарадњи са Вишим судом у Београду формулише протокол о обавезном информисању жртава и о свим аспектима суђења који су од интереса за њих.

Неопходно би било увести посебне програме сталне обуке тужилаца који поступају у предметима ратних злочина, за рад са жртвама о њиховим правима и потребама, а са друге стране Министарство унутрашњих послова би требало да креира сталне едукације представника МУП-а и других службеника који долазе у контакт са жртвама.

Ж) ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ У ЈАВНОСТИ

Националном стратегијом за реформу правосуђа одређена су основна начела функционисања правосуђа, а то су независност, одговорност, транспарентност које представљају основна начела рада Државног већа тужилаца и Републичког јавног Тужилаштва, а самим тим и Тужилаштва за ратне злочине са циљем да се допринесе остварењу планиране реформе правосуђа.

Комуникациона стратегија је стратешки документ којим се дефинишу краткорочни, средњорочни и дугорочни комуникацијски циљеви Државног већа тужилаца, циљне групе, комуникациони канали, основне поруке и анализа учинка примене стратегије.

Комуникациона стратегија Тужилаштва је документ који дефинише циљеве, врсте, начине комуникација, како унутар Тужилаштва, тако и између Тужилаштва у јавности, што је предпоставка правременог информисања о раду Тужилаштва, како би се рад ове институције приближио стручној, али и широј јавности и на тај начин постао транспарентнији и доступнији.

Обавештавање јавности о раду Тужилаштва за ратне злочине, утврђивањем чињеница о злочинима, важан је елемент процеса суочавања са прошлошћу. Прихватање судски утврђених чињеница о почињеним злочинима један је од кључних предуслова за објективно сагледавање прошлости и стварање друштвеног памћења о почињеним злочинима. Важност објективног, континуираног и правовременог информисања јавности о суђењима за ратне злочине препозната је од међународних кривичних трибунала.

У Србији, једино Тужилаштво за ратне злочине има развијен програм информисања јавности о суђењима за ратне злочине и раду ове институције, и он се спроводи преко Службе за односе са јавношћу и интернет презентације Тужилаштва за ратне злочине. Међутим, ова Служба нема на располагању финансијска средства за спровођење свих жељених активности.

Ради јачања видљивости рада Тужилаштва за ратне злочине у јавности потребно је да служба за информисање Тужилаштва за ратне злочине сачини годишњи план рада, који предвиђа континуирано, стручно и правовремено информисање медија и шире јавности о предметима ратних злочина, подстицање ширег дијалога о питањима релевантним за суђења о ратним злочинима и суочавања са прошлошћу, промоцију судски утврђених чињеница о злочинима, итд.

Требало би да Тужилаштво за ратне злочине предвиди, изврши процену финансијских потреба за рад службе за информисање Тужилаштва за ратне злочине .

Службе за информисање Тужилаштва за ратне злочине, би требало да сачини информатор о раду Тужилаштва за ратне злочине, те других питања везаних за рад Тужилаштва за ратне злочине.

3) МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКИ И КАДРОВСКИ ПЛАН

Потребно је посебну пажњу обратити да је Народна скупштина Републике Србије 1. Јула 2013 године усвојила Националну стратегију реформе правосуђа за период 2013-2018. године, којом су дефинисани приоритети, циљеви и смернице реформских мера које обухватају све делове правосудног система Републике Србије, а затим да је Влада Републике Србије 31.08.2013. године усвојила Акциони план за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018 година, којом су предвиђене мере и активности за реализацију стратешких циљева, дефинисани рокови и надлежни субјекти за њихово спровођење као и извори финансирања.

У периоду наредног мандата Тужилаштва за ратне злочине неопходно је јачање капацитета Тужилаштва за ратне злочине у кадровском и материјално финансијском смислу.

С тим у вези неопходно је да у периоду 2016-2022 увести темељнији приступ финансијском планирању, нове методологије планирања буџета Тужилаштва за ратне злочине, у сарадњи са Државним већем тужилаца и Републичким јавним тужилашвом.

У будућем планирању треба поћи од захтева за текуће издатке у којима би била исказана потребна средства по свим економским класификацијама за редован рад Тужилаштва за ратне злочине, податке о возилу и возилима која се користе и потребним средствима за њихово одржавање и регистрацију, прецизирати неопходна средства за обнављање и иновирање информационих система и пратеће опреме.

У оквиру планирања буџета за наредни период неопходно је направити прецизну анализу потребе увећања броја радних места, како носилаца јавнотужилачких овлашћења тако и осталих запослених, а у складу са овим планом предвиђеним повећаним обимом посла који се очекује у наредном периоду.

3. ЗАКЉУЧАК

Овај програм се у највећем делу бави са три проблема, три теме, на којима се у наредном периоду свакако може унапредити рад Тужилаштва за ратне злочине, то су, побољшање и унапређење сарадње са тужилаштвима у региону, пре свега са Хрватском, Босном и Херцеговином, Црном Гором и успостављање сарадње на вишем нивоу са ЕУЛЕКСОМ, унапређење сарадње са Међународним кривичним судом за бившу Југославију, едукацијом и бољим коришћењем његове базе података, унапређење заштите сведока и жртава ратних злочина, унапређењем сарадње са Министарством унутрашњих послова – Сектором за откривање ратних злочина, јер су то суштинске основе за побољшање рада самог Тужилаштва за ратне злочине.

Програм рада Тужилаштва за ратне злочине који представљам за наредни период, није неостварив и представља основу за унапређење рада Тужилаштва за ратне злочине, његов ефикаснији рад, омогућава његово јачање као институције, као и јачање његовог угледа у јавности, што представља основне циљеве овог програма.

Мислим да би својим досадашњим искуством, дугогодишњим радом у тужилаштву, на најодговорнијим тужилачким функцијама, радом у Министарству унутрашњих послова, могао допринети остварењу ових циљева.

Заменик Републичког јавног тужиоца

Ђорђе Остојић